

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Vordingborg
kommunale Realskole
1905.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger
om
Vordingborg
kommunale Realskole

for
Skoleaaret 1904—1905.

Ved
V. Boberg,
cand. mag.,
Skolens Bestyrer.

Willerups Bogtrykkeri, Vordingborg.
1905.

Dette Program faas ved Henvendelse til Skolens Bestyrer.
Man bedes bemærke, at der iaar i Stedet for den sæd-
vanlige Redegørelse for de i Skoleaaret læste Pensa er ble-
vet optaget en Oversigt over, hvad der vil blive gennemgaaet
i næste Skoleaar, hvilket formentlig vil have større Interesse
for Forældrene.

Opmærksomheden henledes paa Bemærkningerne S. 20 ff.

I Løbet af Sommeren 1904 er der blevet udstedt forskellige Bekendtgørelser og kgl. Anordninger angaaende Undervisningen i Mellemskolen. Fordringerne til Mellemskoleeksamen, der jo vil blive afholdt ved Udgangen af 4. Mellemsklasse (= III Realklasse), vil ifølge disse omtrent blive følgende:

I *skriftlig Dansk* skrives en Genfortællingsstil og en Stil af fortællende, beskrivende eller skildrende Indhold.

I *mundtlig Dansk* prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst Prosa og et Stykke Poesi, der er Eleven bekendt fra Undervisningen, og der maa gøres Rede for Hovedindholdet af det læste. Endvidere opgives c. 150 Sider Literatur af fagligt eller skønliterært Indhold og desuden et enkelt større Digterværk; om et Stykke heraf skal Læreren ved Eksamen føre en Samtale med Eleven. Ved den daglige Undervisning skal der ogsaa øves i Skriftlæsning og i Sproglæren saavel som i mundtlig Fremstilling, saa at Eleven bliver i Stand til i Tale at fremstille et bekendt simpelt Stof let og klart, i god Orden og rent Sprog. I *Svensk* læses 50 Sider, hvoraf de 25 opgives til Eksamen; der prøves i Oplæsning og Oversættelse eller i en fri Gengivelse af Indholdet.

I *Engelsk* og *Tysk* opgives mindst 50 Sider Prosa, der er læst i det sidste Aar; desuden prøves i et let ulæst Stykke. Forstaaelsen af det læste prøves efter Lærerens Valg enten ved Samtale eller Genfortælling i det fremmede Sprog eller ved Oversæt-

telse paa Dansk. Der skal være bibragt Eleven en vis Færdighed i at udtrykke sig mundtlig og skriftlig paa det fremmede Sprog samt i at kunne forstaa det gennem Øret. I Grammatik skal Eksaminationen gaa ud paa Dannelse af lette Smaasætninger i Tilslutning til det læste.

I *Historie* skal Danmarkshistorien være gennemgaaet fuldstændig, Verdenshistorien i Brudstykker, saa at den nyere Tid behandles udførligst. Undervisningen skal særlig samle sig om de mest fremtrædende Personligheder og de afgørende Begivenheder.

I *Geografi* skal hele Jordens Geografi være gennemgaaet, idet Vægten lægges paa den fysiske og (for Europas Vedkommende) den politiske Geografi. Der maa ikke medtages for mange Navne og Talstørrelser, og kun det allervigtigste af den matematiske Geografi.

Undervisningen i *Zoologi* og *Botanik* skal væsentlig samles om et begrænset Antal typiske Former og saa vidt mulig knyttes til virkelige Genstande. Særlig medtages Hovedtrækkene af det menneskelige Legemes Bygning, og hertil knyttes de væsentligste Træk af Sundhedslæren. Ved Forsøg belyses kemiske Forbindelser, der er af Vigtighed for Ernæringen og Livsfunktionerne.

I *Fysik* meddeles Kendskab til Naturens vigtigste Fænomener samt Grundtræk af den uorganiske *Kemi*.

Da Mellemskoleeksamen ifølge Loven kun er at betragte som en Aarsprøve, er det vel en Selvfølge, at der i de 4 sidstnævnte Fag kun prøves i det sidste Aars Pensum.

I *Regning* indøves Forholdsregning (Reguladetri), Procentregning, simpel Rentesregning, Delings- og Blandingsregning, samt Beregning af Arealer og Rumfang. Eleverne øves i at føre et simpelt Regnskab.

I *Aritmetik* medtages de 4 Regningsarter med hele, brudne, positive og negative Tal, Potens med hel, positiv Eksponent, Primtall og Tals Delelighed, Proportioner, Ligninger af 1. Grad, kvadratiske Ligninger med Talkoefficienter samt Kvadratrod.

I *Geometri* gennemgaaes omtrent det samme Pensum som til Alm. Forberedelseseksamen, dog med væsentlige Udeladelser, f. Eks. krumlinjede Figurers Areal, den alm. Lighedannethed og Korders Beregning.

Desuden undervises der i *Religion, Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde, Gymnastik og Sang*, samt hvor Forholdene tillader det, i *kvindelig Husgerning* (Madlavning) og *Sløjd*; i 4. Mellemlasse kan der gives Undervisning i *Latin* eller *Fransk*.

Til Eksamen forelægges skriftlige Opgaver i Dansk, Regning og Matematik.

Som en Besynderlighed kan nævnes, at skønt Mellemskoleeksamen er en Aarsprøve, maa Eleven dog have faaet en vis Gennemsnitskarakter for at have bestaaet.

Der er endnu ikke truffet Bestemmelse om, hvad der skal læses i den Realklasse, der kan slutte sig til Mellemskolen, lige saa lidt som hvilke Rettigheder Realeksamen giver. Mellemskoleeksamen vil næppe medføre anden Rettighed end, at Eleven derpaa kan optages i et Gymnasiums nederste Klasse, eventuelt efter en Optagelsesprøve.

Til **Alm. Forberedelseseksamen** i Juni 1904 indstilledes:

1. *Fugl*, Emmy Gyda Henriette
2. *Hansen*, Cordelia Laurine Jacobine Hansine
3. *Hansen*, Hans Ebenus Martin
4. *Jørgensen*, Jørgen Johan
5. *Larsen*, Margrethe
6. *Lomborg*, Anders Christian Martin
7. *Meisner*, Laura Sofie
8. *Nielsen*, Alfred Laurits
9. *Nielsen*, Anna Kirsten Sofie
10. *Nyborg*, Ellen Marie Ibsen
11. *Tarp*, Johan Lauritz Stephan Olsen.

De bestod alle, *Gyda Fugl* og *Jørgen Jørgensen* med Udmærkelse. Som beskikkede Censorer mødte d'Hrr. Skoleinspektør *Kistrup*, cand. mag. *Vasili Svendsen*, Adjunkt *Traustedt* og cand. phil., Lærer *Lautrup-Jørgensen*. Desuden viste Hr. Seminarielærer, cand. mag. *E. Munk* Skolen den Velvilje at deltage i Censuren.

Iaar indstilles Ebbe Clausen, Rigmor Fog, Ellen Fogh, Karen Hansen, Carl Holte, Henrik Jørgensen, Marie Lomborg, Ingeborg Madsen og Theodor Petersen.

Alm. Forberedelse

Elevens Navn	Født	Hjemsted	Faderens Stilling	Optaget i Skolen		Dansk
				Tiden	Klasse	
G. Fugl	$\frac{1}{3}$ 88	Vordingborg	Købmand	$\frac{1}{8}$ 01	II Rk.	n
C. Hansen	$\frac{11}{8}$ 86	Vordingborg	Blikkenslager	$\frac{1}{8}$ 01	II Rk.	g
M. Hansen	$\frac{21}{7}$ 86	Masnedsund	afd. Tømmerm.	$\frac{1}{8}$ 00	I Rk.	g
J. Jørgensen	$\frac{31}{3}$ 88	Vordingborg	Skræddermester	$\frac{1}{8}$ 99	5. Fkl.	n
M. Larsen	$\frac{21}{12}$ 86	Masnedø	Kaptejn	$\frac{1}{8}$ 01	II Rk.	
M. Lomborg	$\frac{21}{9}$ 88	Vordingborg	Lærer	$\frac{1}{11}$ 94	1. Fkl.	g
L. Meisner	$\frac{30}{5}$ 87	Vordingborg	Købmand	$\frac{1}{8}$ 01	II Rk.	g
Alfr. Nielsen	$\frac{26}{4}$ 86	Bakkebølle	Musiker	$\frac{1}{8}$ 98	4. Fkl.	n
Anna Nielsen	$\frac{13}{3}$ 86	Vordingborg	Postbud	$\frac{1}{8}$ 01	II Rk.	
E. M. Nyborg	$\frac{11}{4}$ 86	Gedser	Maskinmester	$\frac{1}{1}$ 02	II Rk.	m
J. Tarp	$\frac{1}{8}$ 87	Vordingborg	Murmester	$\frac{1}{8}$ 94	1. Fkl.	m

Til at bestaa med 2 fremmede Sprog kræves 65 Point
 — — — 3 — — — 69 $\frac{1}{3}$ —

Karakterer
 ug = 8, ug ÷ = 7 $\frac{2}{3}$, mg+ = 7 $\frac{1}{3}$, mg = 7, mg ÷ = 6 $\frac{1}{3}$, g+ = 8
 mdl. = ÷7, mdl. ÷ = ÷12 $\frac{1}{3}$, slet+ = ÷17 $\frac{2}{3}$, slet = ÷

Til Tillægsprøve i Fransk indstilledes:

M. A. Schade, Datter af Møllejer S. i Stege, og fik ug ÷.

Ellen Lindholm, Datter af Kæmner L. i Stubbekøbing, og fik mg.

Til den afsluttende Prøve i II Rkl. indstilledes 12 Elever, der alle bestod. Hovedkaraktererne var: Kaj Carlsen mg?, Asbjørn Dagnæs Hansen g+, Gustav Hansen mg, Herman Jørgensen mg+, Rigmor Larsen g+, Erna Meisner mg, Christiane Nielsen g+,

ksamen 1904.

mundtlig	Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geograf	Regning	Arit- metik	Geometri	Natur- historie	Natur- lære	Orden	Points
g ÷	ug ÷	ug ÷	ug ÷	ug	mg +	ug ÷	ug	ug	ug	mg +	mg +	121 ² / ₃
g ÷	mg +	mg +	mg +	mg	ug ÷	mg +	mg	ug ÷	mg	g ÷	ug :	110 ¹ / ₃
+	mg +	g +		ug ÷	ug	ug	ug ÷	ug :	ug	ug ÷	mg	104 ² / ₃
g +	ug +	mg ÷		ug	ug	ug	ug	ug	ug	ug	mg +	113 ² / ₃
g	mg ÷	g	mg	g +	g +	tg +	g ÷	tg	g	g ÷	mg +	79
g	mg	g		mg	g ÷	mg ÷	g	g +	mg +	mg	mg	89 ¹ / ₃
mg	mg	mg ÷		g	mg ÷	mg +	mg ÷	mg +	mg ÷	mg	mg	98 ¹ / ₃
mg	ug ÷	mg +		ug	ug ÷	ug	ug	mg +	mg +	ug ÷	mg	111 ² / ₃
g ÷	mg	g +		g ÷	g +	ug	g +	g +	mg	g +	mg +	91
g ÷	ug ÷	ug ÷		ug ÷	ug	ug	mg +	mg	mg +	mg	mg +	110 ² / ₃
mg	mg +	ug ÷	ug	ug	ug ÷	ug	ug	mg +	mg +	mg +	mg +	118

mt 17¹/₃ Points i Dansk; til Udmærkelse 112²/₃ Points.
 — 17¹/₃ — — — — — 120 —

regnes saaledes:

= 5, $g \div = 3^2/3$, $tg + = 2^1/3$, $tg = 1$, $tg \div = \div 1^2/3$, $mdl. + = \div 4^1/3$,
 dansk Stil, Dansk mundtlig og Engelsk regnes dobbelt.

Volmer Petersen mg?, *Ole Rasmussen* mg?, *Dagmar Thomsen* mg?, *Adda Tømmerup* mg?, *Aage Willerup* g+. Lærerinde Frk. *Jensen*, Borgerskolen, og Hr. Lærer *Rasmussen*, Masnedsund, viste Skolen den Velvilje at deltage i Censuren.

Desuden censurerede Lærerinde, Frk. *Agerskov*, Masnedsund Skole, velvilligst alle Elevernes Haandarbejder.

Lærerne.

Hr. *M. Pedersen*, cand. phil., eksamineret Lærer, Inspektør: Tysk IV R., II R., Fransk IV R., Geografi IV R., III R., II M., Historie 4. F., 3. F., Skrivning IV R.—2. F. — 35 Timer.

Hr. *S. M. E. Lomborg*, eks. Lærer med udvidet Eksamen: Naturhistorie II R.—3. F., Geografi II R., 4. F., 3. F., 2. F., Religion 4. F., 3. F., 2. F., Anskuelsesundervisning 2. F., 1. F., Skrivning 1. F., Regning 3. F., Tegning 3. F., 4. F. — 35 Timer.

Hr. *L. P. Poulsen*, eks. Lærer med Tillægseksamen i Tysk og Engelsk: Dansk IV R., III R., I M., Engelsk IV R., II R., Naturhistorie IV R., III R., Regning 2. F., Sang i hele Skolen — 35 Timer.

Hr. *C. C. Hansen*, eks. Lærer: Fysik IV R.—II M., Regning IV R., III R., II R., I M., 4. F., Matematik III R., Geom. Tegning IV R.—II R. — 34 Timer.

Hr. *V. Boberg*, cand. mag., Skolens Bestyrer: Engelsk III R., Tysk I M., Regning II M., Matematik IV R., II R., II M. — 23 Timer.

Frk. *L. M. F. Holst*, eks. Lærerinde med Tillægseksamen i Tysk og Engelsk: Engelsk II M., Tysk III R., II M., Geografi I M., Anskuelsesundervisning 3. F., Regning 1. F., Dansk 2. F., Tegning II R.—I M., Gymnastik med Pigerne i IV R.—II R., 4. F., 3. F. — 34 Timer.

Timelærere:

Frk. *A. Rasmussen*, eks. Lærerinde: Gymnastik 2. F., 1. F. og med Pigerne i II M., I M., Haandarbejde II M., I M. — 8 Timer.

Fru *E. J. Christensen*, eks. Lærerinde: Dansk 1. F., Haandarbejde 4. F., 3. F. — 9 Timer.

Frk. *H. Riis*: Religion 1. F., Naturhistorie 2. F., Tegning 2. F., Haandarbejde 2. F., 1. F. — 7 Timer.

Hr. *C. Buus*, eks. Lærer: Gymnastik med Drengene i IV R.—3. F. — 12 Timer.

Hr. *C. Olsen*, cand. theol.: Dansk II R., II M., 4. F., 3. F., Religion IV R.—I M., Historie IV R.—I M. — 36 Timer.

I Begyndelsen af Skoleaaret forlod Frk. *Lund* Skolen paa Grund af Giftermaal, Hr. cand. theol. *Balslev* for at overtage Embedet som Sognepræst for

Homaa og Vejlbj, og endelig Hr. *Thorup*, der var blevet ansat som Lærer ved Horsens Statsskole; fra 1. Maj blev Frk. *Holst* ansat ved Korsør Mellem- og Realskole. Skolen skylder dem alle Tak for deres samvittighedsfulde og dygtige Arbejde.

I Hr. Balslevs Sted er cand. theol. *Olsen* konstitueret som Vikar til Sommeren 1906. I Skoleaarets Løb har ogsaa Frk. *M. Hammerich* og Hr. Seminarielev *A. Hansen* en kortere Tid haft Timer ved Skolen.

Eleverne.

Elevernes Antal er nu (31. Maj) 181 (31. Maj 1904: 197), nemlig 89 Dreng og 92 Piger. Af Eleverne er 127 indenbys, 54 udenbys. I Aarets Løb er indmeldt 21, udmeldt 37, deraf 11 efter at have taget Alm. Forberedelseseksamen, 14 efter Ophør af den skolepligtige Alder, 7 paa Grund af Fraflytning, 5 for at sættes i andre Skoler.

Eleverne er fordelt i 3 Realklasser, 2 Mellemlasser og 4 Forberedelsesklasser.

		Elever, deraf Dreng		Piger	Alder
					(Aug. 1904)
IV Rkl.	9	4	5		14—18½
III —	11	6	5		13—16
II —	17	5	12		12—15
II Mkl.	16	8	8		11½—14½
I —	29	18	11		10—13
4. Fkl.	30	14	16		8½—12
3. —	26	15	11		8—12
2. —	29	12	17		7½—9
1. —	14	7	7		6½—7½

Fri Undervisning er tildelt *Christiane Nielsen* III Rkl., *H. Clausen*, *J. Jørgensen* II Rkl., *K. Nielsen* I Mkl., *Ella Petersen* 4. Fkl. 11 Elever har Friplads som Børn af Kommunens Lærere, 6 som den 4. eller 5. af flere Søkende. **Halv Friplads** har *E. Clausen* IV Rkl., *O. Larsen*, *Gudrun Neble*, *Dagmar Olsen* II Rkl., *Marie Jørgensen*, *Marie Petersen* II Mkl. *Marie Pedersen*, *Amalie Petersen*, *Ella Schou* I Mkl. *A. Hansen*, *C. B. Schrøder*, *Maja Terkelsen* 4. Fkl. Ialt er der saaledes uddelt 11 ordinære og 17 ekstra-

ordinære Fripladser. 25 pCt. Moderation har 48 Elever. **Fuldmægtig Falcks Legat** (c. 60 Kr.) er tildelt *A. Dagnæs Hansen* III Rkl. **Skolens Jubilæumslegat** (c. 30 Kr.) tilfalder *Ole Rasmussen* III Rkl. **Det Schou-Beckmannske Legat** (40 Kr.) for en Elev i IV Rkl. deles mellem *Karen Hansen* og *Ebbe Clausen*. **Overlærer Ørums Legat** til Fordel for Lærerne og deres efterladte udgør nu 2368 Kr. 14 Øre.

Skolens Samlinger.

For et Beløb paa 130 Kr. af Sorø Akademis Midler, der blev Skolen bevilget for Finansaaret 1904—05, er der anskaffet følgende Landkort: Christensen: Asien, samme: Afrika, Ottosen: Danmark (med Bikort), Ludt: Wandkarte zur biblischen Geschichte, Spruner-Bretschneider: Europa zur Zeit Karls des Grossen; samme: Europa zur Zeit des 30-jährigen Krieges. Endvidere 6 af Lehmanns historiske Billeder, 3 af Eschners teknologiske Billeder, 6 af Lehmanns etnografiske Billeder, 2 af sammes geografiske Billeder. Endelig til den fysiske Samling: Brandsprøjte, Elektromotor og en kartesiansk Djævel. — De fleste af Skolens Billeder til Undervisningen i Anskuelsesøvelser, Geografi og Historie er nu ophængt i Klasseværelserne. Som Gave er modtaget Kalkskelet af en Svamp fra Filippinerne (fra Hr. Maskinmester *M. Larsen*.)

Der er endvidere anskaffet en halvrund Dobbeltbænk til Samlingssalen og et Stativ til Landkortene.

Elevernes Bogsamling, der bestyres af Hr. Poulsen, har kun været lidt benyttet. Der er købt N. K. Kristensen: Landsbyens Vovehalse.

Til **Alm. Forberedelseseksamen** opgives i:

Dansk: Holberg: Maskeraden, Den pantsatte Bondedreng. Øhlenschläger: Hakon Jarl. Hertz: Kong Renés Datter. Heiberg: Nej. Blicher: Røverstuen. H. C. Andersen: Hørren. C. Winther: Henrik og Else. Hostrup: Soldaterløjer. Drachmann: Den store Bjørns Endeligt. Pontopidan: Et Grundskud.

Engelsk: Brekkes Læsebog f. Mikls. S. 42—66, 71—80, 99—116, 184—234, 239—241. Hansen og Magnussens Digte S. 9—23, 23—28, 37—47. Lunds Grammatik.

Tysk: Ipsen og Boviens Læsebog f. Mikls. S. 74—155. Ipsens Grammatik.

Fransk: Skolens Elever: Cohn og Kapers Læsebog f. Mikls. S. 83—115, 121—176. Privatisterne: Samme Bog S. 1—182. Alle: Münsters Grammatik.

Historie: Blochs Historie: Fra Perserkrigenes Begyndelse til Aleksander den Stores Død; fra de puniske Kriges Begyndelse til Kejser Augustus' Død. Den katolske Kirke fra 1050—1300. Nordens Historie fra 1523—1721, Danmarkshistorien fra 1770 til Nutiden, Verdenshistorien fra 1815 til Nutiden. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab: Statsstyrelsen, Embedsstanden, Kommune-styrelsen, det økonomiske Liv i Samfundet (S. 1—31, 67—91).

Oversigt

over

Skolens Arbejde i Skoleaaret 1905—06.

De med spærrede Typer anførte Bøger maa anskaffes af Eleverne.

1. Forberedelsesklasse.

Her kræves ingen Hjemmeforberedelse.

Dansk. Schneekloths ABC. F. C. C. Petersens Læsebog I. Afskrivning efter Bog, senere Diktat efter Poulsens Retskrivningsøvelser St. 1—12. Kun smaa Bogstaver benyttes. **Religion.** Fortællingerne af 1. Mosebog, Jule- og Paaskeevangeliet samt Lidelseshistorien fortælles og genfortælles. Et Par Salmevers. **Anskuelsesundervisning.** Væsenlig ved Hjælp af Billeder gennemgaas Skolestuen, Hjemmet, Husdyrene, Landsby og Købstad, simple geografiske Begreber, de menneskelige Sanser. **Skrivning.** Baade smaa og store Bogstaver med Griffel eller Blyant. **Regning.** Addition og Subtraktion med Tallene til 100. Multiplikation og Division med Tal indtil 20. **Sang.** En halv Snes smaa Børnesange efter Bierring og Hansen: Den danske Skoles Sangbog. Durskala. **Haandarbejde.** Strikning af vrang og ret, 2 Støveklude (en ret og en vrang). Prøveklud med forskellige Slags Sting; et Syforklæde. **Gymnastik.** Legemsøvelser, ordnede Lege og Fodbold dels i Gymnastiksalen, dels i fri Luft.

2. Forberedelsesklasse.

Eleverne maa forberede sig hjemme paa mundtlig Dansk og Diktat.

Dansk. F. C. C. Petersens Læsebog II. Nogle Vers udenad. Diktat efter Poulsens Retskrivningsøvelser St. 13—39. Nogle friere skriftlige Øvelser. **Religion.** Det gamle Testamente fra Moses til det babyloniske Fangenskab fortælles og genfortælles. **Geografi.** Hjemstavnsløre og Danmarks Geografi mundtlig. Eleverne lærer at finde sig tilrette paa Kortet. Lange og Wüstenbergs Udfyldningskort over Danmark. Langes Geografi før Mellemskolen. **Naturhistorie.** Mundtlig gennemgaas de danske Husdyr og de vigtigste vildtlevende Dyr, der færdes i og om vore Huse. **Regning.** De 4 Regningsarter med større Tal, Division dog kun

med encifret Divisor. Pedersen og Rasmussen: Børnenes Regnebog 2—3. **Anskuelsesundervisning.** Bondegaarden og Landmandens Arbejde, Aars-tiderne, Vandets Kresløb, Tidsinddelingen, forskellige Haandværk og Erhverv, Sejl- og Dampskib. **Skrivning.** M. Christensens Skrivebøger 3—5; med Pen. **Tegning.** Simple Genstande med vandrette og lodrette Linjer. **Sang.** Endel af Sangene i Bier-ring og Hansen: Den danske Skoles Sangbog. Nogle Salmer efter V. Holms Salmemelodier 1 Durskala med Akkorder. **Haandarbejde.** Et Par Muffediser, Øvelsesstykke til en Strømpe. Fortsatte Øvelser paa Prøvekluden: Indersøm; en Sypose. **Gymnastik** som 1. Fkl.

3. Forberedelsesklasser.

Hjemmearbejde i mundtlig Dansk og Diktat, Salme, Haand-arbejde og Historie.

Dansk. Schneekloths Læsebog 3. Eleverne lærer at kende Navneord. Nogle Vers udenad. Dik-tat efter Poulsens Retskrivningsøvelser St. 40—59. Nogle friere skriftlige Øvelser. **Religion.** Mundtlig gennemgaas det gl. Testamente fra det babyloniske Fangenskab, Jesu Liv til Fristelsen i Ørkenen samt enkelte andre Fortællinger af det ny Testamente. Nogle Salmer. **Historie.** Mundtlig gen-nemgaas den nordiske Gudelære og Sagnhistorie samt Danmarks Historie til Absalon. J. Balslevs Skema. **Geografi.** Mundtlig gennemgaas Europa undtagen Danmark. Ved Repetitionen bruges C. C. Christen-sen: Lille Geografi som Læsebog. **Naturhistorie.** Mundtlig gennemgaas Markens, Skovens og Fersk-vandets Dyr. **Anskuelsesundervisning.** Forskellige industrielle Virksomheder, kunstig Varme og Belys-ning, Menneskelivet i forskellige Zoner i Tilknytning til Juul-Hansens Robinson. **Regning.** Division med flercifret Divisor. Simple Opgaver i Ombenævning og Reguladetri med hele Tal. Pedersen og Rasmus-sen: Børnenes Regnebog III—IV. **Skrivning.** Christensens Skrivebøger 5—8. **Tegning.** Tegning paa Papir med sorte eller kulørte Blyanter efter Na-turen (Blade, Blomster, Frugter og lette Brugsgen-stande). **Sang.** Bierring og Hansen: Den dan-ske Skoles Sangbog. V. Holms Salmemelodier 1. Træffeøvelser efter det belgiske System. **Haand-**

arbejde. Et Par Strømper (tildels hjemme), Strømpe-reglen. En Chemise uden Rynker. **Gymnastik.** Pigerne: Legemsøvelser, ordnede Lege, Fodbold og Langbold. Drengene: De letteste fritstaaende Øvelser og lettere Spring. Endvidere ordnede Lege, Boldspil, Skøjteløb og anden Idræt, f. Eks. Kapløb og Udholdenhedsløb.

4. Forberedelsesklasse.

Hjemmearbejde i mundtlig Dansk, Diktat, Salme, Historie, Geografi og Haandarbejde.

Dansk. Kellers Læsebog for det 4. Skoleaar. Øvelser i Læsning fra Bladet og Stillelæsning med Genfortælling. Navneord, Tillægsord og Udsagnsord med deres alm. Bøjning. Omsagn, Grundled og Genstand. Brugen af Komma og Punktum. Nogle Vers udenad. Diktat efter Poulsens Retskrivningsøvelser St. 60—80, Genfortællinger og lette beskrivende Stile. **Religion.** Mundtlig gennemgaas det ny Testamente fra Fristelsen i Ørkenen. Nogle Salmer. **Historie.** Danmarks Historie fra Absalon til vore Dage. Balslevs Skema. **Geografi.** Orientering paa en Globus. De fremmede Verdensdele efter C. C. Christensen: Lille Geografi; dog gives der først Lektier for ved Repetitionen. Danmark repeteres. **Naturhistorie.** Mundtlig gennemgaas nogle Fisk samt enkelte Dyr fra varme og kolde Jordbælter. Kornsorterne, Kartofflen, og andre Haveplanter, Skovens Træer. Knop og Spiring. **Regning.** Ligefrem og omvendt Reguladetri. Simple Opgaver i Decimalbrøk og alm. Brøk. Pedersen og Rasmussen: Folkeskolens Regnebog II. **Skrivning.** M. Christensens Skrivebøger. Afskrivning efter Forskrift paa Klassetavlen og efter Bog. **Tegning.** Tegning efter lette Modeller. Der lægges mere Vægt paa Udviklingen af Elevens Iagttagelsesevne end paa Fremstillingens Nøjagtighed og Udførelse. **Sang** som 3. Fkl. **Haandarbejde.** Et Par Strømper (tildels hjemme). En Chemise med Rynker. **Gymnastik** som 3. Fkl.

I Mellemlasse.

Ingen skriftlige Hjemmeopgaver.

Dansk. Kellers Læsebog 5 benyttes til Op-læsning og Analyse; desuden Læsning fra Bladet. Hovedsætninger og Bisætninger. Læreren oplæser

Værker af Literaturen, som genfortælles af Eleverne. Hver Uge en Diktatstil med Hjemmeforberedelse efter Poulsens Retskrivningsøvelser og en Genfortælling eller fri Stil. **Tysk.** 50 Sider af Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellem-skolen. 15 Sider af Ipsen og Boviens Læsebog for de lavere Klasser. **Religion.** Det gl. Testamente efter Martensen og Paulli: Bibelhistorie. De 10 Bud efter Balslevs Lærebog. **Historie.** Oldtiden efter L. Schmidts Historie for Mellem-skolen. **Geografi.** Andersen og Vahls Geografi for Mellem-skolen: Europa undtagen Danmark og Skandinavien. **Naturhistorie.** Lützens Zoologi: Pattedyr og Fugle. Formlæren efter Balslev: Lille Botanik. Bestemmelse og Beskrivelse af nogle Blomsterplanter. **Regning.** Pedersen og Røtting: Mellem-skolens Regnebog I § 1—10. **Skrivning.** Afskrivning efter Forskrift paa Klassetavlen og efter Bog, Hurtigskrivning efter Diktat. **Tegning.** Tegning efter Modeller og Brugsgenstande; der lægges mere Vægt paa Nøjagtighed og god Udførelse. **Sang.** Bierring og Hansen: Den danske Skoles Sangbog. V. Holms Salmemelodier 1.—2. Hæfte. Træffeøvelser. Nogle faa tostemmige Sange efter Ernsts to- og trestemmige Sange 1—2. **Haandarbejde.** Et Par Strømper strikkes væsenlig paa egen Haand (mest hjemme). Et Par Benklæder. **Gymnastik.** Legemsøvelser og Boldspil (Pigerne Kurvebold og Langbold, Drengene Fodbold); Svømning.

II Mellemklasse.

Skriftligt Hjemmearbejde i dansk Stil og Regning.

Dansk. Oplæsning og Analyse efter Winkel-Horn og Borchsenius: Dansk Læsebog for de højere Klasser. Kursorisk Læsning. Læ-
ren oplæser Værker af Literaturen, som genfortælles af Eleverne. En Diktatstil om Ugen med Hjemmeforberedelse efter Poulsens Retskrivningsøvelser; en fri Stil eller Genfortælling, der skrives hjemme, hver 14. Dag. **Engelsk.** Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog f. Mellem-skolen I. Nogle Sider af Bøgholm og Madsens Læsebog f. Mellem-skolen. **Tysk.** 30 Sider af Ipsen og Boviens Læsebog f. de la-

vere Klasser (deraf opgives kun 15 Sider til Eksamen). 25 Sider af Ingerslev og Vibæks Begynderbog. Nogle Stykker af Gudme og Boviens tyske Stiløvelser for de lavere Klasser. Diktatstil. **Religion.** Martensen og Paullis Bibelhistorie: det gl. Testamente. Trosartiklerne og Fadervor efter Balslevs Lærebog. **Historie.** Middelalderen efter L. Schmidts Historie for Mellemkolen. **Geografi.** C. C. Christensens mindre Geografi: Europa undtagen Norden, Rusland og England, samt Asien. **Naturhistorie** som I Mkl. **Regning.** Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog I § 9—14. **Aritmetik.** Mundtlig gennemgaaes Addition, Subtraktion og Multiplikation med hele, positive og negative Tal, Potens med hel, positiv Eksponent, Ligninger af 1. Grad med 1 og 2 ubekendte. **Naturlære.** Weis: Fysik for Mellemkolen: Maalinger, Magnetisme, Gnidningselektricitet og den elektriske Strøm, Varme. **Skrivning, Tegning, Sang** som I Mkl. **Haandarbejde.** Lapping og Stopning paa Lærred. Tegning, Klipping og Syning efter Mønstre af en Chemise med Tunger. **Gymnastik** som I Mkl.

III Mellemklasse.

Skriftligt Hjemmearbejde i dansk Stil, Regning og Aritmetik.

Dansk. Oplæsning og Analyse efter Borchsenius og Winkel-Horns Læsebog f. de højere Klasser. Læreren oplæser Værker af Literaturen, som genfortælles af Eleverne. Skriftlæsning $\frac{1}{2}$ Time hveranden Uge. I sidste Halvdel af Aaret 1 Time om Ugen Svensk. 1 Diktatstil hver eller hveranden Uge. 3 Hjemmestile om Maaneden. **Engelsk.** Brekkes Læsebog f. Mkl. 50 Sider (til Eksamen opgives kun 30). Skriftlige Øvelser paa Skolen, mest Diktat. **Tysk.** Ipsen og Boviens Læsebog f. Mkl. 40 Sider Prosa, (til Eksamen opgives kun 25). Enkelte Stykker af sammes Læsebog f. de lavere Klasser og af Bovien og Gudmes Stiløvelser f. de lavere Klasser. **Religion.** Martensen og Paullis Bibelhistorie: det ny Testamente. Balslevs Lærebog: Sakramenterne; hele Bogen repeteres. **Historie.** L.

Schmidts Historie for Mellemskolen fra ca. Aar 1000 til 1660. **Geografi.** C. C. Christensen: Mindre Geografi: Europa undtagen Norden, Rusland og England, samt Asien. **Naturhistorie.** Lützens Zoologi 2: Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. **Botanik** som II Mkl. **Naturlære.** Weis: Fysik f. Mellemskolen: Væsker, Mekanik og Lyden. Weis: Kemifor Mellemskolen. **Aritmetik.** Bonnesen: Aritmetik for Mellemskolen forfra til Brøk. **Geometri.** Foldberg: Geometri for Mellemskolen forfra til Side 45. Geometrisk Tegning. **Regning.** Delingsregning, Gennemsnitsregning, Beregning af Flade-, Rum- og Vægtstørrelser. Vanskeligere Opgaver i det tidligere lærte Pensum. A. Svendsen: Regnebog for Mellemskolen II. K. Christensens Regnebog. **Skrivning, Tegning, Sang** som I Mkl. **Haandarbejde.** Et Underskørt og et Underliv. Eleverne lærer at sy paa Maskine, samt at lappe og stoppe i strikket Stof. **Gymnastik** som I Mkl.

III Realklasse.

Skriftligt Hjemmearbejde i Dansk, Engelsk, Regning og Matematik.

Dansk. Oplæsning efter Winkel-Horn og Borchsenius: Læsebog for de højere Klasser. Analyse efter Langes Øvelsesstykker i dansk Analyse. Boberg: Dansk Sproglære § 47—72. Læreren oplæser danske Digterværker for Klassen; til Eksamen opgives en Komædie af Holberg og to andre større Værker, (de Bøger, der skal bruges, kan først opgives i Aarets Løb). 3 Hjemmestile om Maaneden (frie Opgaver og vanskelige Genfortællinger) og en Diktatstil paa Skolen. **Engelsk.** Brekkes Læsebog f. Mkl's. ca. 80 Sider; Hansen og Magnussens Digte (2. Udg.) 25 Sider. Lunds Sproglære: Kendeord, Navneord, Tillægsord, Talord, svagt bøjede Udsagnsord. 1 Time ugenlig kursorisk Læsning. 3 Versioner om Maanedens efter Hansen og Magnussens Eksamensversioner (2. Udg.). **Tysk.** Ipsen og Boviens Læsebog f. Mkl's. 40 Sider og 20 Sider repeteres. Ipsens Grammatik: Bøjningslæren, Konjunktivs Brug. 1 Time ugenlig kursorisk Læsning. **Religion.** Enkelte Afsnit af det gl. og nye Testa-

mente gennemgaas. **Historie.** Blochs Verdenshistorie forfra til den franske Revolution. **Geografi.** C. C. Christensens Mindre Geografi: De fremmede Verdensdele. **Naturhistorie.** Lützens Zoologi 2: Fugle, Krybdyr, Padder, Bløddyr. Planteformlæren og Plantebestemmelse. **Naturlære.** Ellingers Fysik: Varme, Magnetisme og Elektricitet. **Aritmetik.** J. Petersen: Algebra II: Rod, Ligninger af 2. Grad, Rækker, Logaritmer og brudne Eksponenter. S. Larsens Eksamensopgaver i Aritmetik og Geometri. Gamborgs Logaritmetavle Nr. 1. **Geometri.** J. Petersens Geometri: Lighedannede Trekanter, den retvinklede Trekant, den ptolem. Læresætning, Punktets Potens, Korder, regulære Polygoner, retlinjede Figurers Areal. **Regning.** K. Christensens Regnebog, dog ikke sammensat Rentesregning. **Geometrisk Tegning.** Buchwald og Steenbergs Tegnehæfter 1—2 og andre Opgaver. **Sang, Gymnastik** som I Mkl.

IV Realklasse.

Skriftligt Hjemmearbejde som III Rkl.

Dansk. Oplæsning efter Winkel-Horn og Borchsenius: Dansk Læsebog for de højere Klasser. De Værker, der skal opgives til Eksamen, oplæses og gennemgaas. Analyse efter Langes Øvelsesstykker i dansk Analyse. Borchs Sproglære. 3 Stile om Maaneden. **Engelsk.** Brekkes Læsebog f. Mkl. 38 Sider. Hansen og Magnussens Digte 25 Sider. Eksamenspensummet repeteres. Lunds Sproglære. 1 Time ugenlig kursorisk Læsning. 3 Versioner om Maaneden efter Hansen og Magnussens Eksamensversioner (2. Udg.). **Tysk.** 14 Sider af Ipsen og Boviens Læsebog f. Mkl. Eksamenspensummet repeteres. Ipsens Grammatik. Nogle Stykker af Boviens og Gudmes Stiløvelser f. Mkl. 1 Time ugenlig kursorisk Læsning. **Religion** som III Rkl. **Historie.** P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab. Blochs Historie: Eksamenspensummet repeteres. **Geografi.** C. C. Christensens Mindre Geografi repeteres. **Naturhistorie.** Lützens Zoologi 2 repeteres. Plantens Liv og Sammensætning uden Bog. Plante-

bestemmelse. **Naturlære.** Ellingers Fysik: Ligevægt og Bevægelse. Bogen repeteres. **Aritmetik.** J. Petersens Algebra. Rentesregning, Egenskaber ved hele Tal, uendelig og ubestemt. Bogen repeteres. **Geometri.** J. Petersens Geometri. Lighedannethed og Arealer af krumlinjede Figurer. Bogen repeteres. S. Larsens Eksamensopgaver. S. Larsens 4-cifrede Logaritmetabel. **Regning.** S. Larsens Eksamensopgaver. **Geometrisk Tegning.** Opgaver efter Lærerens Valg. **Sang, Gymnastik** som I Mkl.

Desuden maa alle Elever være i Besiddelse af en Tavle.

2. Fkl.—IV Rkl.: Lofts Lovsange.

3. Fkl.—IV Rkl.: et Atlas (helst Dahlbergs).

3. Fkl.—III Mkl.: Salmebogen.

III Mkl.—IV Rkl.: et Bestik.

Stilebøgernes Farver er: dansk Stil paa Skolen: lyseblaa, Hjemmestil: mørkeblaa, engelsk: mørkebrun, tysk: mørkegrøn, Regning: mørkerød, Matematik: sort, Skolestilebog, (i I Mkl.—IV Rkl.) violet, Skrivebog: gul. I de 3 nederste Klasser skrives overalt paa dobbelte Linjer.

Den ugenlige Timefordeling i 1905—06.

	IV	III	III M.	II M.	I M.	4.	3.	2.	1.	Ialt
Dansk	4	4	4	4	5	5	5	6	6	43
Engelsk	4	4	4	5						17
Tysk	3	3	3	3	5					17
Religion	1	1	2	2	2	2	2	2	2	16
Historie	3	3	3	2	2	3	2			18
Geografi	2	2	2	2	2	2	2	2		16
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2	1	1		14
Naturlære	3	3	2	2						10
Anskuelsesundervisning							1	1	2	4
Matematik	5	4	4	2						15
Regning	2	2	2	3	4	5	4	4	4	30
Skrivning			1	1	2	3	3	4	3	17
Geom. Tegning	1	1								2
Frihaandstegn			1	1	1	1	1	1		6
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Haandarbejde			(2)	(2)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)	18
Gymnastik	4	4	4(3)	4(3)	4(3)	4(3)	4(3)	3	3	34(29)
Ialt	35	34	35	34	30	28	26	25	21	
			(36)	(35)	(31)	(30)	(28)	(28)	(24)	

Tallene i ( ) gælder de kvindelige Elever.

Til Forældrene.

Forældrene bedes indtrængende paase, at Eleverne ikke uden tvingende Grund faar Hjælp med Lektielæsning og Udarbejdelsen af Hjemmeopgaver. Enhver jævnt begavet Elev i Mellemlklasserne og de højere Klasser, der ikke afsærlige Grunde er kommet tilbage, bør i det væsentlige kunne udføre sit Hjemmearbejde paa egen Haand; for megen Hjælp kan let føre til, at Eleven bliver ude af Stand til at arbejde paa egen Haand, hvilket i høj Grad vil være hæmmende for Skolens Virksomhed. Dog er det naturligtvis ikke Mening, at der ikke i Hjemmet lejlighedsvis maa rækkes Eleven en hjælpende Haand, naar det kniber med Forstaaelsen af Lektien. Hvis Forældrene tror, at en Elev behøver mere omfattende Hjælp, bedes de først forhandle derom med Skolens Bestyrer eller Læreren i vedkommende Fag. — For Elevernes Sundheds Skyld tilraades det ikke at lade Lektielæsningen foregaa umiddelbart efter Skoletiden, men først at lade dem faa nogle Timers Frihed. Det vilde være heldigt, om Eleverne hver Dag havde en bestemt, passende Tid til Lektielæsningen, og at det blev paaset, at de i denne Tid virkelig bestilte noget og ikke under noget Paaskud forlod Lektierne, inden de var lært.

For at faa et Indblik i Skolens Arbejdsmaade indbydes Forældrene til fra næste Skoleaars Begyndelse naarsomhelst at overvære den daglige Undervisning; det forudsættes som en Selvfølge, at de besøgende møder ved Timens Begyndelse. Desuden vilde man sætte Pris paa, om Forældrene i størst mulig Udstrækning vilde komme tilstede ved den mundtlige Aarsprøve. Hvis Forældrene mener at have Grund til Klage paa deres Børns Vegne, bedes de indtrængende meddele det til Skolens Bestyrer, ligesom denne gjerne ser, at de, naar Lejlighed gives, henvender sig til ham for at tale med ham om deres Børns Forhold i Skolen.

Hvis en Elev ved Skoleaarets Slutning er bleven Oversidder i sin Klasse, kan det ikke nytte, at Forældrene bagefter fremkommer med Anmodning om, at han alligevel maa blive flyttet op i næste

Klasse. Mener Forældrene, at der er Fare for, at vedkommende Elev skal blive Oversidder, maa de inden Juni Maanedes Udgang henvende sig til Skolens Bestyrer derom, hvis de nærer noget Ønske i modsat Retning. Der vil da blive taget Hensyn dertil, hvis man skønner, at det kan lade sig forene med Elevens Tarv.

Som gyldige Grunde til Forsømmelse anses i Reglen kun Sygdom og større Familiebegivenheder samt, for de fjernere boende, Vejrforhindringer. Naar Forsømmelsen og dens Varighed ikke kan forudses (f. Eks. ved Sygdom), bedes der medgivet Eleven, naaer han atter møder i Skolen, en Seddel med Angivelse af Forsømmelsens Grund og Varighed. I andre Tilfælde maa der først indhentes Tilladelse hos Skolens Bestyrer. Tilladelse til at forsømme Skolen i Tilslutning til en Ferie vil i Reglen ikke blive givet. Skolen kan intet Hensyn tage til mundtlige Meddelelser fra Forældrene gennem Børnene. For gentagne Forsømmelser uden lovlig Grund kan Skolekommissionen udvise Eleven af Skolen, og hvis han har halv eller hel Friplads, vil denne i hvert Fald blive frataget ham.

Der vil for Fremtiden ikke blive givet Tilladelse til at gaa hjem i Frikvarteret Kl. 10, med mindre det i Følge Lægeattest er nødvendigt for Elevens Sundheds Skyld.

Da det har sin Betydning for Elevernes Udvikling i det hele og Skolens Arbejde i Særdeleshed, at Eleverne i deres Fritid (naturligvis til Maade) ogsaa læser gode Morskabsbøger, anbefales det at lade dem være Medlem af Elevernes Bogsamling. Kontingentet er 16 Øre maanedlig. Gaver til Bogsamlingen vil blive modtaget med Tak.

Bøger, Pennalhuse, Linealer, Huer, Overtøj osv. bør være mærket med tydeligt Navn. Forældrene bedes være Skolen behjælpelig med at paase, at Eleverne omgaas ordenlig med deres Skoiesager, og at de navnlig ikke sønderriver og tilsmudser deres Bøger. Lasede og uordenlig behandlede Bøger maa erstattes med andre.

I næste Skoleaar gives der ingen Undervisning i Fransk.

Nye Elever optages kun ved Skoleaarets Be-

gyndelse (August); Undtagelser gøres dog i særlige Tilfælde, f. Eks. ved Tilflytning. Begyndere modtages helst aldeles uforberedte. Der optages baade Piger og Drengene i alle Skolens Klasser. Det tilraades Forældrene først at lade deres Børn begynde at gaa i Skole, efterat de er fyldt 7 Aar. Udmældelse af Elever maa ske inden den 1ste i den Maaned, fra hvilken Udmældelsen skal gælde; Udmældelser i Juni Maaned gælder først fra 1ste August.

Den maanedlige Skolebetaling er i 1. Fkl. 3 Kr., 2. og 3. Fkl. 3,50 Kr., 4. Fkl. 4 Kr., I Mkl. 5 Kr., II og III Mkl. 6 Kr., III Rkl. 8 Kr., IV Rkl. 10 Kr. I Indskrivningspenge betaler nye Elever 4 Kr. Af flere Søskende betaler den fuldt Kontingent, der er i den højeste Klasse, den anden og tredje faar 25 pCt. Nedsættelse i Betalingen, den 4. og de følgende gaar frit. Ved Beregningen af Nedsættelsen medregnes ikke de Søskende, der har hel Friplads. Skolebetalingen erlægges til Kæmneren.

Fripladserne uddeles for 1 Aar ad Gangen og kun til Børn af Forældre, der er bosatte i Vordingborg Købstads Kommune. Hvis en Elev, der har Friplads, viser utilfredsstillende Flid eller Opførsel, vil han ikke kunne vente at beholde denne. Bekendtgørelse om ledige Fripladser indrykkes i Bladene sædvanlig i de sidste Dage af August. De Elever, der har haft Friplads i det foregaaende Aar, behøver ikke at søge paa ny.

For at kunne tage Alm. Forberedelseseksamen ved Skolen maa Eleven have besøgt denne i mindst 3 Aar samt være fyldt 15 Aar (for Pigerne Vedkommende 17 Aar) inden den 20. August. Dog kan Ministeriet bevilge Undtagelser fra denne Regel. Ved Indskrivning til Eksamen betales 20 Kr. og for Stempel paa Eksamensbeviset 1 Kr.

Alm. Forberedelseseksamen med tre Sprog (Engelsk, Tysk og Fransk) fordres, eventuelt med en Tillægsprøve i enkelte Fag (som her er angivet i Parentes), for at kunne indstille sig til Adgangseksamen til den polytekniske Lærestalt, den farmaceutiske Lærestalt (Tillægsprøve i Latin), Veterinær- og Landbohøjskolen (Dyrlægeelever: Tillægsprøve i Latin) og til Tandlægeeksamen (Tillægsprøve i Latin). Den giver Ret til at indstille sig til Studentereksamen

(Tillægsprøve i Latin eller Latin og Græsk). Dog kræves der i alle Tilfælde et bestemt Antal Points som Betingelse. Alm. Forberedelseseksamen med 2 Sprog (Engelsk og Tysk) fordres for at kunne indstille sig til den juridiske Fællesprøve; en Tillægsprøve i Fransk giver ogsaa Adgang til at indstille sig til de ovennævnte Eksaminer. Desuden kræves Alm. Forberedelseseksamen for at faa Ansættelse ved Jærnbane-, Post- og Telegrafvæsnet, og den er Adgangs eksamen til Officerskolens næstældste Klasse.

Fordringerne til Optagelse i Mellemskolens nederste Klasse er omtrent følgende:

Dansk mundtlig: Oplæsning af et Stykke læst og et Stykke ulæst Prosa og Genfortælling deraf; nogle fortællende Digte skal kunnes udenad med Forstaaelse af Indholdet. Eleven maa kunne finde Hovedleddene i en Sætning og kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

Dansk Stil: en Diktatstil og en let Genfortælling; det forlanges ikke, at Eleven skal kunne sætte Skilletegn.

Regning skriftlig og mundtlig: de 4 Regningsarter med hele Tal, simple Opgaver i Reguladetri; Addition og Suptraktion af ensbenævnte Brøker og Decimalbrøker, Multiplikation og Division af Decimalbrøker med hel Multiplikator og Divisor.

Skrivning: Eleven maa kunne skrive latinsk Skrift, baade Ord og Sætninger, tydeligt og nogenlunde pænt; desuden Afskrift efter Bog.

Geografi: Danmark, Norge og Sverrig, Oversigt over Europas vigtigste Lande og deres Hovedstæder, Verdensdelene og Verdenshavene.

Naturhistorie: Nogle faa Hovedtyper af Dyre- og Planteverdenen, særlig vore Husdyr og vigtigste Nytteplanter.

Religion: hele Bibelhistorien og nogle Salmer.

Historie: Fædrelandshistorien.

I de to sidstnævnte Fag maa der kun prøves i sidste Aars Pensum.

Hvis Eleven ikke i alt væsenligt opfylder Kravene i Dansk, Regning og Skrivning, *skal* der nægtes ham Optagelse, men ellers bør han optages, selv om han kommer noget tilkort i de øvrige Fag, hvis han iøvrigt viser Kvikhed og Forstandighed.

Elevens Forældre, Værger og tidligere Lærere har Ret til at overvære Prøven.

Lavalderen for Optagelse i Mellemskolens nederste Klasse er som Regel 11 Aar.

Morskabslæsning.

(Af Lærer *L. P. Poulsen*).

Børn under 10 Aars Alderen bør i Reglen ikke læse mere, end hvad Skolen kræver af dem; de har rigelig Anvendelse for deres Fritid paa anden Maade. Men i en senere Alder vil det normalt udviklede Barn, der har nogen Læsefærdighed, kunne arbejde godt med paa sin egen Udvikling ved at benytte en Del af sin Fritid til Læsning. Det er i de fleste Tilfælde ikke vanskeligt f. Eks. for Dansk læreren at spore, hvilke af hans Elever der læser Morskabslæsning, og hvilke ikke; de første udtrykker sig med større Letthed og har videre Forestillingskreds end de sidstnævnte.

Hvis man imidlertid — som det ofte sker — vilde overlade Valget af Morskabslæsning til Barnet selv, vilde det stadig søge at tilfredsstille sit Hang til at more sig og komme i Spænding, indtil det overmættet af disse Nydelser tabte Lysten til at læse, for ikke at tale om, hvilke andre skadelige Paavirkninger det vilde modtage ved en saadan tilfældig Lektüre. Derfor maa det være de voksne, dets Forældre eller Lærere, der bestemmer, hvilke Bøger det skal læse, og ved Valget af disse bør man vel overveje, hvilke Indtryk og Paavirkninger der bør holdes ude fra Barnet, og hvilke det for sin Udviklings Skyld vil have Gavn af at modtage. Thi „det maa bestandig erindres, at man ikke har Midler til at bringe ud af et Barns Bevidsthed, hvad der engang er kommet ind i den“.

Menneskekundskab og Kendskab til de Konflikter, der kan blive raadende for de enkelte Menneskers Liv og Skæbne — hvad der omhandles i Romaner, Dramaer osv. — skal Barnet ikke skaffe sig gennem Læsning; det har ikke Betingelser for at undgaa skæbnesvangre Misforstaaelser og fejlagtige Forestillinger paa disse Omraader; alt saadant bør det lære af Livet, efterhaanden som dets Udvikling skrider

frem. Heller ikke bør Barnets Syn paa Livet formørkes ved Skildringer af dettes Skyggeside eller ved en altfor indgaaende Udmaling af den bitre Kamp for Tilværelsen. Avisen og Læsetaskens Bøger bør i Reglen ikke falde i Børns Hænder. Endnu mere bør man være paa Post overfor de meget udbredte Smaahæfter, der oversatte fra Tysk udkommer i Hundredevis f. Eks. paa Kriedts Forlag; de er gerne af ukendte Forfattere, Glücklich osv., og alle skrevne eller oversatte i et elendigt Sprog, af et haarrejsende Indhold og ofte forsynede med gyselige, kolorerede Illustrationer. Saadanne Smaabøger fabrikeres for at tiltale det uheldigste ved Børns litterære Smag, og de vil i lige høj Grad forkvale dets sproglige Sans, forvirre dets Begreber og gøre dets Fantasi sygelig. Bøger af altfor bloddryppende Indhold, f. Eks. historiske Romaner med Skildringer af svundne Tiders haardhændede, raa Levevis er heller ikke god Børnelæsning, selv om de iøvrigt er velskrevne.

I denne Sammenhæng kan der ogsaa peges paa det uheldige i at lade Børn gaa i Teatret til den første den bedste Forestilling; de allerfleste Teaterstykker er saaledes, at de alene ved Emnet og Indholdet vil kunne virke skadeligt paa et Barn.

Det Udbytte, Barnet skulde høste af sin Mor-skabslæsning, er bl. a. Udvikling af den sproglige Evne, Forøgelse af Kundskaber, Udvidelse af Forestillingskredsen og god, sund moralsk Paavirkning. Det lyse Syn paa Livet, Idealismen, bør være det raadende i Barnets Læsning, og det bør under denne oftere møde Idealer til Efterfølgelse end Eksempler til Afskrækkelse. Naturligvis er de direkte moraliserende Bøger uheldige lige saa vel som de altfor stærkt religiøse. Al Præken er Barnet imod og vil kun vække Afsmag hos det for det, som der tilsigtes at vække dets Sympati for.

Som almindelig Regel for alle Børnebøger kan endvidere anføres, at de maa være skrevne i et godt og let læseligt Sprog; er de daarligt skrevne, vil Barnets Sprogsans blive paavirket i skadelig Retning, og er de skrevne i et tungt og indviklet Sprog, vil Barnet hurtig trættes under Læsningen, vænne sig til at læse flygtigt, springe store Stykker over og lidt efter lidt tabe Lysten til at læse. Ingemanns Roma-

ner f. Eks. er ikke ubetinget god Børnelæsning, bl. a. fordi Sproget i dem er tungt og knudret; alene af den Grund tør man slutte, at de ikke oprindeligt er skrevne for Børn, skønt de nu saa godt som ikke læses af andre. Det gælder om Ingemanns som om flere andre af ældre Forfattere, navnlig af historiske Romaner, at det, de i deres egen Tid skrev for voksne, nu — paa Grund af Udviklingens Fremadskriden — væsentligst kun læses af Børn eller unge Mennesker.

I det hele taget er den ældre Litteraturs mange historiske Romaner — Ingemann, W. Scot, Starbæk, Carit Etlar osv. — ingenlunde den bedste Læsning for Børn; men da saadanne Bøger jo sluges med Begærlighed, navnlig af Drengene, kan man vel forsvare at give dem i et Barns Hænder, om ikke for andet saa for at give det Mod paa at læse, saa meget desto mere som de i Reglen er ganske godt skrevne og yder en Del kulturhistorisk Oplysning. Helt uden Sammenligning i Fortid og Nutid staar enkelte uødelige Værker som Robinson og H. C. Andersens Eventyr. Robinson er Typen paa den allerbedste Børnelæsning; ethvert Barn, der kan læse, burde eje den og læse den om og om igen. Noget lignende kan siges med Hensyn til Andersens Eventyr, i hvert Fald de bedste af dem.

I vor Tid, da saa mange Kræfter forener sig om Arbejdet for Barnets Opdragelse og Udvikling, vrimer det med Børnebøger, mange daarlige og en Del gode. Til de bedre og vel ogsaa mest kendte Børnebogsforfattere hører — for at nævne et Par Eksempler — Carl Ewald og Niels K. Kristensen. Den første har — foruden mange andre Bøger, der ikke er for Børn — udsendt flere Samlinger Eventyr, alle skrevne i et godt Sprog og med et Indhold, der paa een Gang er underholdende, oplysende og tankevækkende. Af Niels K. Kristensens Bøger er de betydeligste: En Dreng fra 64, Danske Drengene i 1848, En Københavnerdreng, Raske Drengene, Faderløs og Moderløs, Røgter-Jakob og Byens Vovehalse, der alle baade i Henseende til Sproget og Indholdet indtager en meget høj Rang i vore Dages Børneliteratur.

Foruden de allerede anførte skal her endnu uden nærmere Omtale nævnes enkelte Bøger som Eksem-

ler paa, hvad Børn vil kunne læse med Fornøjelse og godt Udbytte: Knud V. Rosenstand: H. C. Andersens Mit Livs Eventyr, Samme Forfatter: Kloge og trofaste Dyr, Ingemanns Levnedsbog, Charles Dickens: Oliver Twist, C. Ewald: Crumlin, Bering Liisberg: Kgl. Majestæts Skib Havmanden, P. V. Hammer: Ale Langskægs Saga, Axel Larsen: Daniel Rantzau, H. F. Fejlberg: Barndomsaar ved Vesterhavet, Joh. Loft: Historien om Eske, og samme Forf.: Det lærde Alfabet, Chr. Westergaard: Kammerater, Helene Nyblom: Der var en Gang.

I Ugeskriftet „Frem“ og i Maanedsskriftet „Fra alle Lande“ er der megen fortrinlig Læsning for Børn. Rejsebeskrivelser vil altid, naar de som f. Eks. Livingstones og Frithiof Nansens foreligger i et for Børn læseligt Sprog, være god Børnelæsning. Det samme gælder om kulturhistoriske Skildringer, Levnedsbeskrivelser, Fortællinger, der omhandler dagligdags Forhold, o. lign.

Det er i Reglen let nok at faa Børn til at kaste sig over Eventyr, Historier og Romaner. Her bør man ofte snarere holde igen end opmuntre. Derimod bør man i højere Grad, end det almindelig er Tilfældet, søge at bibringe Børn Smag ogsaa for Læsning af anden Art, hvormed de kan opnaa noget mere end at more sig og slaa Tiden ihjel, selv om disse Formaal ogsaa til en vis Grad kan have deres Berettigelse.

Skolens Regnskab.

(1. Januar 1903—31. Marts 1904).

Indtægt.

Skolepenge	11399	Kr. 01	Øre
Forskellige Indtægter	1692	— 42	—
Tilskud fra Kommunen	2000	— 00	—
Tilskud fra Staten	2000	— 00	—
Underskud	2985	— 75	— *)

Ialt 20077 Kr. 18 Øre

Udgift.

Lønninger og Pensioner	17439	Kr. 46	Øre
Undervisningsrekvisiter	176	— 45	—
Skolekonen og Rengøring	431	— 50	—
Bogtryk og Avertissementer	99	— 10	—
Brændsel	678	— 67	—
Belysning	16	— 30	—
Skatter og Afgifter	108	— 27	—
Brandassurance	16	— 16	—
Kontorhold og Budløn	67	— 50	—
Bygninger og Inventar	989	— 77	—
Andre Udgifter	54	— 00	—

Ialt 20077 Kr. 18 Øre

Mundtlig Eksamen.

Alm. Forberedelseseksamen.

Onsdag	den 21. Juni	Kl. 3	Dansk.
Torsdag	den 22. Juni	Kl. 9	Tysk.
		Kl. 2	Engelsk.
Lørdag	den 24. Juni	Kl. 1	Fransk.
		Kl. 4 ^{1/2}	Historie.
Onsdag	den 28. Juni	Kl. 1	Matematik.
Lørdag	den 1. Juli	Kl. 4	Geografi.
Mandag	den 3. Juli	Kl. 1 ^{1/4}	Naturhistorie.
Torsdag	den 6. Juli	Kl. 8	Naturlære.

*) Underskudet er i Virkeligheden ikke saa stort, da Statens og Kommunens Tilskud og tildels „forskellige Indtægter“ kun er beregnet for 1 Aar, de øvrige Poster derimod for 1^{1/4} Aar.